

**BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI
HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 5811
Kabul Tarihi : 13/11/2008
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 22/11//2008 Sayı : 27062
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 48

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan ancak işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sağlamaktır.

(2) Bu Kanun; para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların yurda getirilmesi veya beyan üzerine kayda alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunda geçen;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

b) Aracı kurumlar: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumları,

c) Kanaat verici belge: Devlet tarafından veya Devlet güvencesinde tutulan kayıt ve sicilleri; banka, banker, aracı kurumlar ve benzeri mali kurumlar ile posta idaresi, noter gibi kurum ve kuruluşların kayıt ve belgelerini, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun İkinci Kitabının Üçüncü Kısımında yer alan belgeler ve muadili belgeler ile bilgi değişiminde bulunulan yabancı ülkelerde yetkili makamlardan alınarak mahallindeki Türk elçilik ya da konsoloslukları, yoksa ilgili ülkenin Türk menfaatini koruyan aynı nitelikteki temsilcileri tarafından tasdik olunan belgeleri,

ifade eder.

Uygulama esasları¹

MADDE 3 – (1) Gerçek veya tüzel kişilerce, 1/6/2009 tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile varlığı kanaat verici bir belgeyle ispat edilen taşınmazlar, 30/9/2009 tarihine kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirilir ya da vergi dairelerine beyan edilir. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilebilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu

¹ 29/9/2009 tarihli ve 2009/15456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 1 inci maddesiyle; bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bildirim ve beyan süreleri, 31/12/2009 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Kanun hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.²

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 1/6/2009 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin özkaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 30/9/2009 tarihine kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırır, bunlar için ayrıca diğer şartlar aranmaz.³

(3) Vergi dairelerine birinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 2, ikinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 5 oranında vergi tarhedilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir. Bu fıkraya ve dördüncü fıkraya göre ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

(4) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak % 2 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, diğer nedenlerle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup edilerek tarhiyat yapılır. İndirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin mahsup edilecek matrah tutarı, indirimi reddedilen vergiye esas teşkil eden bedeldir. Şu kadar ki, indirimi

² 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle; bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "1/10/2008" ibaresi "1/6/2009"; birinci fıkrasında yer alan "bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar" ibaresi "30/9/2009 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle; 3 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkralarında yer alan "1/10/2008" ibareleri "1/6/2009"; ikinci fıkrasında yer alan "bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar" ibaresi "30/9/2009 tarihine kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

reddedilen vergiye ilişkin bedelin tespit edilememesi halinde mahsup edilecek matrah tutarı, %18 KDV oranı dikkate alınarak hesaplanır.⁴

(6) Beyan edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(7) Birinci fıkra uyarınca bildirildiği veya beyan edildiği halde, 1/6/2009 tarihi itibarıyla yurt dışında bulunduğu kanaat verici belge ile tevsik edilemeyen ve bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmeyen para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları dolayısıyla veya ikinci fıkra uyarınca beyanda bulunulduğu halde bilanço esasına göre defter tutmayan mükelleflerce söz konusu varlıklara ilişkin tutarların banka ve aracı kurumlara yatırılmaması, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce ise süresi içinde sermaye artırımında bulunulmaması hallerinde beşinci fıkra hükmünden yararlanılamaz.⁽³⁾

(8) İlgili kurum ve kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

Düzenleme yetkisi⁵

MADDE 4 – (1) (Ek: 25/6/2009-5917/45 md.) Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen bildirim ve beyan sürelerini, izleyen üçüncü ayın sonuna kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(2) Bu Kanun uyarınca verilmesi gereken beyannamelerin şekil, içerik ve ekleri ile verileceği yeri ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların;

a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,

c) Yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,

⁴ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle; 3 üncü maddenin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılır.” ibaresi “bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup edilerek tarhiyat yapılır. İndirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin mahsup edilecek matrah tutarı, indirimi reddedilen vergiye esas teşkil eden bedeldir. Şu kadar ki, indirimi reddedilen vergiye ilişkin bedelin tespit edilememesi halinde mahsup edilecek matrah tutarı, %18 KDV oranı dikkate alınarak hesaplanır.” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 25/6/2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle; 1 inci fıkra eklenmiş diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

(2) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamını ve tutarını belirlemeye ilişkin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kuruluna verilen yetkiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl süreyle doğrudan Bakanlar Kurulu tarafından kullanılır. Bakanlar Kurulu, bu süre içerisinde tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonunun yanı sıra, sigortaya tabi olacak diğer mevduatın ve katılım fonlarının kapsamını ve/veya tutarını ve sigorta kapsamı dışında tutulacak mevduat ve katılım fonlarının niteliğini belirlemeye de yetkilidir.

(2) Bakanlar Kurulu tarafından sigortaya tabi tutulan mevduat ve katılım fonları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir ve kredi kuruluşları, nezdlerinde bulunan bu kapsamdaki mevduat ve katılım fonlarını, sigortaya tabi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadırlar. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kapsam ve tutardaki sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu için ödenecek sigorta priminin oranını, tarifesini, tahsil zamanını, şeklini ve diğer hususları, 5411 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usul ve esaslara tabi olmaksızın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görüşünü alarak belirler.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek: 25/6/2009-5917/46 md.)

(1) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların 1/5/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında;

a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,

c) Yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,

28/2/2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

(2) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların 1/11/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında tasfiyesinden

doğan kazançları, 31/12/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (Ek: 25/6/2009-5917/46 md.)

(1) Bu Kanunda yapılan değişiklik ve süre uzatımı sonucu beyanda bulunanlardan 19/6/2009 tarihinden önce haklarında vergi incelemelerine başlanmış olanlar, bu incelemelerle ilgili olarak Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükümlerinden yararlanamazlar.

(2) Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan değişikliklerden önce bu Kanun hükümlerine göre yapılan bildirim ve beyanlar ile tarhiyat ve mahsuba ilişkin olarak, Kanunun değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanır. Ancak, 22/11/2008 tarihi ile 2/3/2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergilerin 30/9/2009 tarihine kadar gecikme zammıyla birlikte ödenmemesi halinde, Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre mahsup imkanından yararlanılamaz.

Yürürlük

MADDE 5 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5811 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Deđiştiren Kanun No.	5811 Sayılı Kanunun Değiştirilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5917	3, 4, Geçici Madde 3,4	10/7/2009